

Bemærkninger til lovforslaget.

Det af regeringen under 18. februar 1960 nedsatte „Grønlandsudvalg af 1960“ har i foråret 1963 enstemmigt godkendt et „Skitseforslag til hovedlinjer for indkomstdannelsen og erhvervspolitikken“.

Ifølge skitseforslaget er målsætningen:

„Det grønlandske erhvervslivs udbygning og dermed det grønlandske samfunds udvikling er det givne mål. Dette mål må nås i samarbejde mellem befolkningen i Grønland og i det øvrige Danmark.

Den grønlandske befolknings medbestemmelsesret og medansvar er en afgørende forudsætning.

Den sammenhæng, der findes i alle samfund mellem befolkningens økonomiske aktivitet og fremgangen i indkomsterne, må også anerkendes i Grønland. Denne linje kan gennemføres ved at skabe en stærkere forbindelse mellem på den ene side lønninger og indhandlingspriser og på den anden side produktiviteten i det grønlandske samfund. Dette system — produktivitetlinjen — er en betingelse for, at den grønlandske befolkning kan bevare initiativ, arbejdsglæde og selvrespekt.“

I skitseforslagets afsnit om indkomstforbedringer er foruden forslag om forhøjelse af arbejdsindtægterne og indhandlingspriserne stillet forslag om gennemførelse af visse socialpolitiske forbedringer. Grønlandsudvalget foreslår således:

- „1) at der indføres et børnetilskud på 200 kr. årlig uanset antallet af børn og barnets nummer i rækken. Tilskuddet ydes indtil udgangen af det skoleår, hvor den skolepligtige alder ophører.
- 2) at tilskuddet til boligstøtteydelse vedrørende nybyggeri forøges med et beløb, som nærmere må overvejes i det af ministeriet nedsatte udvalg til revision af de gældende boligstøtte-regler.
- 3) at det overvejes eventuelt at give et yderligere tilskud til at billiggøre nødvendighedsvarer.“

Grønlandsudvalgets skitseforslag til hovedlinjer for indkomstdannelsen og erhvervspolitikken har været forelagt Grønlands landsråd i en ekstraordinær samling i maj 1963, og landsrådet har tiltrådt skitseforslaget, herunder forslaget om ydelse af børnetilskud.

Landsrådet har samtidig henledt opmærksomheden på, at de sociale ydelsers nuværende niveau er for lavt, og at der må finde en udbygning af systemet sted. Såfremt udgifterne ved disse forbedringer ikke kan afholdes af indtægter, som lands-

kassen oppebærer, må der ydes et statstilskud enten i form af et rådighedsbeløb eller til specielle formål.

Nærværende lovforslag fremsættes med henblik på gennemførelsen af det af Grønlandsudvalget af 1960 fremsatte, af landsrådet tiltrådte forslag, idet en børnetilskudsordning i Grønland må anses for en effektiv foranstaltning til højnelse af levedoden for den grønlandske befolkning derved, at tilskuddet fordeles efter størrelsen af familiernes forsørgerbyrde.

Såfremt børnetilskudsordningen gennemføres, vil man til imødegåelse af, at en anvendelse af tilskuddet sker til et overflødigt forbrug, gennemføre en oplysningsvirksomhed ikke mindst gennem forbrugervejledning på de små steder, hvor børnetilskuddet kan bevirke en stor stigning i kontantindtægten.

Det findes ligeledes ønskeligt, om f. eks. Den grønlandske Sparekasse samtidig med indførelsen af børnetilskudsordningen indleder en kampagne for konfirmationsopsparing og lignende.

Det foreslås, at udgifterne ved børnetilskudsordningen afholdes af statskassen, uanset at den sociale forsorg i Grønland hidtil bortset fra sundhedsvæsenet og tilskud til nedbringelse af varepriser i princippet har været et indre grønlandsk anliggende. Dette princip er dog i tidens løb i nogen grad blevet brudt, idet staten, foruden f. eks. at afholde de nævnte udgifter til sundhedsvæsenet m. m. i Grønland, afholder udgifterne ved visse egentlige sociale foranstaltninger, såsom særforsorg, tilskud til nedbringelse af boligudgifter, mælkehjælp til gravide og diegivende kvinder samt betaler driftstilskud til privatdrevne børnehaver, børnehjem og børnesanatorier. Indførelsen af en børnetilskudsordning som en ren statslig foranstaltning vil således ikke være det første brud på princippet om, at sociale foranstaltninger er et indre grønlandsk anliggende.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser.

Udgifterne ved udbetalingen af børnetilskud for kalenderåret 1964 er beregnet til ca. 3,5 mill. kr., idet ca. 17.500 børn vil være berettiget til børnetilskud. På grund af den stærke stigning i antallet af børnefødsler, der er sket siden 1950, må man forvente, at udgifterne ved ydelsen af børnetilskud vil stige i de kommende år.

I de nærmest følgende år må man således regne med, at der fødes 800-1.000 flere børn om året end